

Wat valt je op aan de volgende tekst?

Uit onderzoek blijkt dat dagboekschrijvers tevredener zijn met zichzelf en met hun relaties. Ze zijn creatiever dan degenen zonder dagboek. Niet iedereen houdt van schrijven. Een visueel dagboek met vooral foto's, knipsels en andere mooie dingen erin heeft misschien positieve effecten, dit is niet wetenschappelijk onderzocht.

Zeg eens eerlijk: kon je deze tekst goed volgen? Waarschijnlijk niet, want deze zinnen hangen als los zand aan elkaar. Dat komt doordat signaalwoorden ontbreken: woorden die het verband aangeven tussen zinnen of zinsdelen. Ze kondigen een opsomming aan (ten eerste/tweede), een voorbeeld (zoals), een relatie van oorzaak en gevolg, enzovoort. Kortom: signaalwoorden helpen de lezer jouw verhaal te volgen. Nu volgt dezelfde tekst met signaalwoorden:

Uit onderzoek blijkt dat dagboekschrijvers tevredener zijn met zichzelf en met hun relaties. Ook zijn ze creatiever dan degenen zonder dagboek. Maar niet iedereen houdt van schrijven. Het is dan wel niet wetenschappelijk onderzocht, maar een visueel dagboek met vooral foto's, knipsels en andere mooie dingen erin heeft misschien wel dezelfde positieve effecten.

Merk je het verschil? Signaalwoorden zijn enorm belangrijk om de betekenis van een tekst goed en snel te kunnen begrijpen.

Welke signaalwoorden?

We hebben allemaal zo onze favoriete signaalwoorden, dat is vooral een kwestie van smaak. Maar voor de broodnodige variatie in je tekst is het goed om ook alternatieven te gebruiken. Daarvoor kan dit lijstje handig zijn:

Functie	Signaalwoorden die je kunt gebruiken
Voorbeeld	ter illustratie, bijvoorbeeld, zo, zoals
Oorzaak, reden, gevolg	doordat, daardoor, komt voort uit, want, omdat, immers, daarom, op grond van, vanwege, aangezien, heeft geleid tot, zodat, om die reden, dus, hierdoor, dan ook, de oorzaak/reden is, hieruit volgt
Uitwerking	met name, onder andere, onder meer, in het bijzonder, dit houdt in, dit betekent, dat wil zeggen
Tegenstelling	toch, maar, echter, enerzijds/anderzijds, hoewel, daarentegen, aan de ene/andere kant, integendeel, ondanks (het feit dat), terwijl, daar staat tegenover
Vergelijking	evenals, op dezelfde wijze, evenzeer, net als, alsof
Voorwaarde	wanneer, als, indien, mits, tenzij, gesteld dat
Toegeving	hoewel, al, toch, weliswaar, natuurlijk ... maar
Tijd	voordat, nadat, terwijl, eerst, intussen, toen, wanneer, dadelijk, daarop, ten slotte, tot nu toe, vervolgens, totdat, daarna, later
Opsomming	ook, bovendien, ten eerste/ tweede/derde, in de eerste/tweede/derde plaats, niet alleen/maar ook, daarnaast, verder, daar komt nog bij dat
Samenvatting, conclusie	met andere woorden, dus, oftewel, kortom, namelijk, concluderend, samenvattend, samengevat, dan ook